

Nr 722.

Av herrar **Andersson** i Igelboda och **Andersson** i Rasjön, i
*anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 213, med
förslag till motorfordonsförordning och vägtrafikstadga.*

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 213 få vi härmed anföra följande.

Ett av grundvillkoren för trafiksäkerhetens främjande är att onykterhet vid ratten stävjas. För denna strävan äro de åtgärder icke minst viktiga, vilka avse att förebygga sådan onykterhet. Man synes emellertid kunna befara att vissa av de i Kungl. Maj:ts nu framlagda proposition angående ny motorfordonsförordning föreslagna bestämmelserna rörande återkallelse och återbekommande av körkort skulle i väsentlig grad minska möjligheterna att effektivt avstänga i nykterhetskänsliga slarviga personer från rätten att föra motorfordon.

Även om skäl kunna föreligga att vid prövning av återkallelse av körkort hänsyn icke skall tagas till trafikförseelser i allmänhet, vilka inträffat längre tillbaka i tiden än två år, synes det dock vara olämpligt att i fråga om förseelser, som hava avseende å nykterhetsförhållandena, på dylikt sätt begränsa prövningen. Därest någon form av anmärkning mot en motorfordonsförarens förhållande i nykterhetskänsliga föreligger, är det betydelsefullt att få klargjort, huruvida den aktuella förseelsen varit av tillfällig natur eller en yttring av ett mer eller mindre långvarigt vanemässigt alkoholmissbruk. Det är ett känt förhållande, att ju mera omfattande en persons alkoholmissbruk varit, dess svårare är det att återföra honom till ett nyktert levnadsätt. Såväl för prövningen av frågan, huruvida körkortsindragning bör äga rum, liksom för avpassandet av indragningstidens längd, är det därför nödvändigt, att en så noggrann bedömning som möjligt angående arten av ett föreliggande alkoholmissbruk kommer till stånd. För att möjliggöra en sådan bedömning vid prövning av återkallelse av körkort synes det vara av vikt, att länsstyrelserna kunna sammanställa alla kända förhållanden rörande förarens alkoholmissbruk, även förseelser, som ligga längre tillbaka i tiden än två år.

Betydande olägenheter kunna förväntas uppstå av den i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna bestämmelsen, att sådant av polismyndighet utfärdadt intyg om nykterhet och lämplighet i övrigt, som skall företes vid ansökan om nytt körkort eller återbekommande av körkort, endast skall avse tid

efter begäendet av den förseelse, som givit anledning till körkortets indragning. Det torde ofta inträffa, att polismyndigheten i hemorten förvärvat kännedom om åtskilliga omständigheter rörande förarens levnadssätt före körkortsindragningen, vilka icke varit kända av länsstyrelsen, då den haft att — såsom ofta torde vara fallet — med stöd av en polisrapport rörande en enda förseelse, t. ex. onykterhet vid framförande av motorfordon, besluta om körkortsindragning. Ofta kunna sådana nya omständigheter framkomma, då polismyndigheten företager utredning med anledning av ansökan om så kallat nykterhetsintyg för återbekommande av körkort. Det synes vara önskvärt, att hänsyn kan tagas till dylika omständigheter, om de äro av väsentlig betydelse. Om det fall föreligger, att länsstyrelsen återkallat en förares körkort för en tid av sex månader till följd av onykterhet vid förande av motorfordon, och polismyndigheten i orten har kännedom om att denne person är alkoholist, torde starka skäl tala för att han efter så kort provningstid som sex månader bör vägras nykterhetsintyg, även om han under sagda provningstid undgått synbara anmärkningar i nykterhetshänseende. Den vägledande synpunkten bör givetvis vara, att vederbörande förare icke må beviljas rätt att föra motorfordon, förrän han genom en ändrad livsföring under relativt lång tid skapat någorlunda säkra garantier för att han icke på nytt kommer att genom onykterhet äventyra trafiksäkerheten.

I detta sammanhang må även erinras om de fall, då en förare av någon anledning varit tvångsvis förhindrad att begagna rusdrycker under indragningstiden, såsom vid avtjänandet av frihetsstraff eller vård på alkoholistanstalt. Det förefaller icke önskvärt, att vederbörande myndigheter i dylika fall skulle vara berövade möjligheten att fästa avseende vid omständigheter, som beröra tiden närmast före den förseelse, varav körkortsindragningen föranletts. Funnes icke en sådan möjlighet, kunde det icke sällan inträffa, att personer, vilkas körkort blivit återkallade, skulle vara berättigade till vitsord om lämplighet att åter godkännas som motorfordonsförare, fastän någon provning av praktiskt värde rörande deras levnadssätt icke kunnat äga rum.

Enligt såväl den nu gällande motorfordonsförordningen som det i Kungl. Maj:ts proposition framlagda förslaget till ny motorfordonsförordning skall polismyndigheten i orten höra kommunens nykterhetsnämnd över sökandens nykterhetsförhållanden, innan så kallat nykterhetsintyg utfärdas. Då det måste anses vara fördelaktigt, att länsstyrelserna vid provningen av ansökningar om körkort hava tillgång till så utförliga upplysningar som möjligt, synes det vara önskvärt, att polismyndigheterna hade att till länsstyrelserna vidarebefordra de till dem av nykterhetsnämnderna avlätna yttrandena.

Ett mycket viktigt led i strävandena att förebygga trafikolyckor, orsakade av alkoholförtäring, är en fortlöpande kontroll av körkortsinnehavares nykterhetsförhållanden. Den kontroll av sådan art, som hittills förekommit,

synes huvudsakligen hava grundats på till länsstyrelsernas körkortsregister av domstolarna inrapporterade fylleriförseelser. Denna kontroll torde emellertid hava en alltför begränsad räckvidd för att vara effektiv. Det synes därför vara naturligt, att den mera ingående kännedom om körkortsinnehavarnas nykterhetsförhållanden, som kommunernas nykterhetsnämnder kunna förvärva, tages i anspråk för denna kontroll. Det förekommer redan nu i viss utsträckning, att nykterhetsnämnderna till länsstyrelserna lämna underrättelse om fall av sådant alkoholmissbruk hos motorfordonsförare, som kan utgöra en fara ur trafiksäkerhetssynpunkt. Då det för sådant ändamål måste anses angeläget, att nykterhetsnämnderna äga kännedom om vilka personer inom kommunen som inneha körkort, synes det vara befogat, att åt länsstyrelserna uppdrages att lämna nykterhetsnämnderna uppgift om, för vilka personer inom respektive kommuner körkort utfärdas, liksom uppgift om återkallelse, återbekommande eller utfärdande av nytt körkort.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen ville i sitt yttrande över Kungl. Maj:ts proposition med förslag till motorfordonsförordning anhålla, dels att i motorfordonsförordningen icke måtte stadgas någon preskriptionstid i fråga om förseelser, vilka beröra motorfordonsförarens nykterhetsförhållanden, liksom att den i Kungl. Maj:ts proposition anförda bestämmelsen, att av polismyndighet utfärdat lämplighetsintyg för ansökan om nytt körkort eller återbekommande av körkort endast skall avse tid efter begående av den förseelse, som givit anledning till körkortets indragning, måtte utgå, dels ock att Kungl. Maj:t måtte i motorfordonsförordningen intaga stadgande därom, att av nykterhetsnämnd till polismyndigheten i orten avlätet yttrande över ansökan om så kallat nykterhetsintyg skall av polismyndigheten insändas till länsstyrelsen samt slutligen att länsstyrelse skall till kommunernas nykterhetsnämnder lämna underrättelse om beslut angående utfärdande av körkort samt återkallelse, återbekommande eller utfärdande av nytt körkort för inom respektive kommuner bosatta personer.

Stockholm den 1 april 1936.

Martin Andersson
i Igelboda.

Gustaf Andersson
i Rasjön.

